

ҚУРУВЧИЛАР ГАЙРАТ  
КЎРСАТИШМОҚДА

2-бет

ҲАҚИҚИЙ САНЪАТ  
АСАРИ ҖАЛБНИ  
ТИТРАТАДИ

3-бет

ИСТИҚБОЛЛИ  
АЛОҚАЛАР РИВОЖИ  
ЙЎЛИДА

7-бет

СОҒЛОМ БЎЛАЙ  
ДЕСАНГИЗ

8-бет

СЕШАНБА



# ТОШКЕНТ

## ОҚШОМАИ

ШАҲАР ИЖТИМОИЙ - СИЁСИЙ ГАЗЕТАСИ

№ 18 (10.071)

2004 ЙИЛ 27 ЯНВАРЬ

Газета 1966 йил  
1 июлдан  
чиقا бошлаган

ПОЙТАХТНИНГ  
бір күнни  
Яңгылар, воқеалар



**сафоси**  
Барча манбалярдан  
олинган сўнги хабарлар

- **КЕЧА** Ҳамза туман ҳокимлигига ўтказилган «Маънавият ва маърифат» кенгашининг навбатдаги йиғилишида тумандаги йирис корхоналар раҳблари иштирокида «Давлат ли ва лотин алифбосини жорий этиш тўғрисида»ни Узбекистон Республикаси Коидунининг амалга оширилиши ҳамда Миллий истиқлол гоясини тарбиғ қилиш масалалари мухокама килинди.

- **БҮГУН** Сергели тумандаги Собир Раҳимов номли махаллада фаоллар иштирокида бўлиб ўтган тадбир «Мехр кўзда» деб номланди.

- **ЗАМОНАВИЙ** санъат марказида «Яңги йил калейдоскопи» мавзууда фотосуратлар ҳамда ўй-рўзгор анжомлари кўргазмаси намойиш этилди.

- **РЕСПУБЛИКА** санъатшунослик институтида ташкил этилган семинар фольклор санъатини ривожлантиришин аҳамиятига багишланди.

- **«ТАЪЛИМ** сифати ва замонавий кутубхона ташкил этишининг аҳамияти» мавзууда ўшиштирган семинарда шахримиздаги ойлар ва ўтра махсус ўкув юртлари ўқитувчилари, кутубхоналар мудирлари иштирок этиди.

- **МИРЗО** Улубек миллий ҳунармандчиллик касб-хунар коллежида ўтказилган тадбир ва ўша рассомлар яратган асралар кўргазмаси «Экология — ўшлар нигоҳида» деб номланди.

- **ТОШКЕНТ** давлат иктисодиёт университетида Узбекистон-Индонезия Дўстлик жамиятининг маркази фаолият бошлади.

- Тошкент шаҳар ҳокимлиги Матбуот хизмати ва ўз мухбирларимиз хабарларидан.

Ўзбекистон Республикаси Олий суди раёсатининг кенгайтирилган мажлиси бўлиб ўтди. Олий суд раиси Ф.Муҳитдинова бошқарган мазкур йиғилишида яқунланган йилдаги ишлар таҳлил этилди ва суд-хукуп соҳасида амалга оширилаётган ислоҳотларни янада чуқурлаштиришга оид масалалар мухокама этилди.

## ОДИЛ СУДЛОВНИ АМАЛГА ОШИРИШ ЙЎЛИДА

Таъкидланганидек, умумий юридикция судлари томонидан ўтган йил мобайнида қонун устуворлиги, ижтимоий адолатни таъминлаш, фуқароларнинг хуқуқ ва манфаатларни химоя қилиш борасида қонунларни кўллаш амалийтини шакллантиришда муйайн ишлар амалга оширилди.

Фуқаролик ишлари бўйича судларда биринчи инстанцияда кўрилаётган ишларнинг сони тенг ярмага кўйлганнага қарамай, уларни ҳам қилиш муддатлари ва

- Бугунги кунда ҳаридор эътиборини қозониб, ички бозорда сифатли маҳсулотлари билан муносиб ўрин эгаллаб келаётган «Office Market» хусусий фирмасининг ишич-хизматчилари намуналии хизматлари билан обўр-эътибор қозониб келмоқдалар.
- СУРАТДА: корхонанинг ёш бўлсада ғайрат-шижоати билан жамоага ўрнак бўлаётган сараловчиси Хуршида Соипова.

## ХИНДИСТОННИНГ МИЛЛИЙ БАЙРАМИГА БАГИШЛАНДИ

Хиндистоннинг мамлакатимиздаги эзличонасида ушбу давлатнинг миллий байрами — Республика кунининг 55 йиллигига багишлиган маросим бўлиб ўтди.

Унда Хиндистоннинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва мұхтор элчиси Шарат Сабхарвал Хиндистон эришайтган ютуқлар, иқтисодиёт, қишлоқ ҳужалиги, ахборот технологиялари ва бошқа мұхым соҳаларда кўлга киритаётган салмоқли натижалар хақида тўхталиб ўтди.

Маросимда Ўзбекистон билан Хиндистон ўртаси-

даги серқирига мұносабатлар жадал ва изчил ривожланниб бораётгани мамнуният билан таъқидланди. Бу ривож мамлакатаримизнинг таълим, дори-даромон шишиб чиқариш, ахборот технологияларини ривожлантириш, энергетика, сув заҳираларидан унумли фойдаланиши соҳаларидаги ҳамкорликда айниқса, яққол кўзга ташланади.

## ЯНГИ ҲАВО КЎПРИГИ

«Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпанияси Франциянинг Афғонистонда ҳавфсизликка кўмаклашиб юнқаро кучлари (ISAF) таркибидаги контингенти ва Тожикистондаги француз ҳарбий-транспорт бўлинмаси учун Франция мудофаа вазирлиги юкларини ташиш бўйича чартер катновларини бошлади.

Биринчи катновни Шаторуд-Дело шаҳри аэропортидан учган мазкур компанияни қарашли «Ил-76ТД» самолёти амалга ошириди.

Франция қуролли кучлари бош штаби ҳаётни юнқаро кучлари мунтазам ташиш бўйича буюртмачидир. «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпанияси ваюнини Франция юнқаро кучлари келижак учун яхши истиқборларни очмоқда.

Таъкидланганидек, умумий юридикция судлари томонидан ўтган йил мобайнида қонун устуворлиги, ижтимоий адолатни таъминлаш, фуқароларнинг хуқуқ ва манфаатларни химоя қилиш борасида қонунларни кўллаш амалийтини шакллантиришда муйайн ишлар амалга оширилди.

Фуқароларнинг хуқуқий низоларни ҳал этиши юзасидан судга мурожаат этиши таътиғи ахолининг хуқуқий мадданийти юксалаётганидан ҳамда судга бўлгган ишончи мустажкамдан айтгандан далолат

беради. Жиноят ва жиноят-процессуал қонунчилигини либераллаштириш билан боғлиқ қонунларнинг ҳәтта табтиқ этилаётгани, хусусан, ярашви институти жорий килингани боис судларда ишлар мидори бирмунча камайди.

Судлар томонидан ҳазо тайинлаш амалиётида озодликдан маҳрум қилиш ҳоллари 2002 йилга қараганда кескин камайди. Айнан пайтда судлар шахсни жамиятдан ахратиш билан боғлиқ бўлмаган жазо турларини кўпроқ кўллашга аҳамият беряпти.

Раёсат йиғилишида мухокама этилган масалалар юзасидан тегиши қарор кабул килиниб, унда ўйл кўйилган хото ва камчиликларни зудлик билан бартараф этиши зарурлигига жиддий эътибор каратиди.

Норгул АБДУРАИМОВА,  
ЎЗА мухобiri

## Жаҳонда

• Ислорил ва «Хизбуллоҳ» ташкилоти вакиллари ўзаро асир алмашиши тўғрисида бир тўхтамга келишга муваффақ бўлди — томонлар 435 қишини озод этишга келишиб олишди.

• Бу йил Американинг шимоли-шарқий худудларида қиши оадатдагидан совук, келганилиги сабабли қишиларни ҳәтти ва соглиги учун хавфли шароит пайдо бўлди.

• Чили мамлакати сенати 2003 йилда имзоланган Корея Республикаси билан эрkin савдо тўғрисидаги битимни бир овоздан мөткүллади.

• Таиландда қишиларнинг парранда гриппи хасталигига ҷалингани тўғрисидаги бешта ҳолат тасдиқланди.

• Кум бўрёнлари ва тинимиз ёмирилар натижасида Мисрда 6 қиши ҳаётдан кўз юмди, 42 қиши эса жароҳатланди. Суваййи канали атрофидаги барча автомобиль йўллари ёпилди.



Хар бир миллатнинг юрагини, руҳини, қалбини ҳис киладиган оташнафас, дилбар шахслари бўйиб, улар юрт, Ватан, ҳалқнинг кўнгли ойнасири. Ўзбекистон ҳалқ шоири, Ўзбекистон Қархомони ҳамда давлат арбоби устоз Эркин ВОХИДОВ ҳам ана шундай инсонлар сирасида киради.

Тарихингдир минг асрлар ичра  
пинхон Ўзбегим,  
Сенга тенгдош Помир-у, оқсоч  
Тяньшан Ўзбегим.  
Сўйласин Афросиёб, сўйласин  
Ўрхун хати,  
Кўхна тарих шодасида битта  
маржон  
Ўзбегим...

Дарҳақиқат шоир-нинг «Ўзбегим» шеъри мустабид тузум даврида ёзилган бўлса-да, ҳамон мен ўзбекман деган ҳар бир кишининг юрагида акс садо бермокда.

Ҳакиқий санъат асари давр, одамлар, замон ўзгарса-да, аммо инсон қалбини титратиш кучини йўқотмайди деганлари шу бўлса керак.

Табиятан камтарин, нозиктаъ бу инсон билан сухбат куриш кўплар катори менга ҳам насиб этганидан курсандман.

— Мұхтарсан Эркин ака! «Тафаккурдан холи сукут — гафлат-дир» деган хикмат бор. Шўро замони элу юритмиз учун маълум маъно-да гафлат замони ҳам эди. Кўй ахли фикрлар каби Сиз ҳам у йилларнинг сукунатини «буған», Истиқол оғояла-ри тарарнин этилмиш «Ўзбегим»ни ёзиб ҳам ном қозонган, ҳам таъна маломатларга колган, буғни кунга келиб эъзозга сазовор бўлган шоирсиз. 1991 йилда ёзилган «Ватан умиди» газалингизда ҳам у йилларнинг изтиборлари ўз ифодасини топган. Ўзингиз айтмоқчи, бугун сиз «соҳиби чаман», яъни озод юртнинг фарзандиниз. Шу маънода айни янги йил бошида кўнглингиздан нелар кечмокда? Сизнингча Ватан тушунчасини қандай ахламок керак?

— Ватани мустақил бўлган, азалий орзуси ушалган ва буни кўзи билан кўриш баҳтига муясар бўлган кишининг кўнглидан нелар кечини мумкин бўлса, менинг ҳам кўнглимда шундай хислар бор. Албатта, шураналик, мавсудлик бараборида дилин кийнаган саволлар ҳам йўқ эмас. Лекин, шеърда айтилганидек, бу дунёда армонсиз одам — бечоралар ичра бечора! Мустақиллигимизнинг дастлабки ҳаяжонлари босилиб, баланд пардадаги олжаш сўзларнинг мавриди ўти. Энди Ватан учун меҳнат килиш, унинг кад кўтараётган биносига ҳеч бўлмаса бир гишт қўйиш даврида яшамоқдамиз. Орзу кимламики, Ватанимизнинг тамал тошини кўймокда бўлган ҳозирги авлодга келажак насллар ҳавас қиласаж-лар.

Шоирлиқнинг ўзи Ватан туйғуси билан боғлиқ. Шоир қўлига қалам олганида ҳалқини, Ватанини, ватандошларни кўз олдига келтириб уларнинг ғамига ҳам, қувончига ҳам шерик бўлиб кўйлади. Аммо шоирлар ҳам ҳар хиз бўлади, оиласига, хотинига, фарзандларига атаб шеър ёзиб альбомини тўлдириб юрган шоирлар ҳам йўқ эмас.

«Ватани тушунмок» деган ибора ўринли. Мен хориж мамлакатларининг жуда кўпиди бўлдим. У ерда яшाइтган жуда кўп ўзбек биродарларимиз билан сухбатлашдим. Улар бадавлат одамлар, ҳеч нарсага муҳтоҷлиги йўқ. Аммо улар бу ер менини, бу турпрак менинг киндиқ қоним тўкилган деб қарашонмайди, чунки улар ўзга юртда мусоифирлар ҳисобланади. Биз шу Ватанда

турби уни севишимиз, асраб-авайлашимиш, унинг келажагини ўлашибимиз мумкин. Аммо ўзга юртда мусоифирчиликда биз бу туйғуни теранроқ англаймиз. Шу боисдан Ватан ҳакидаги энг буюк шеърларни Бобур, Машраб, Фуркат каби Ватанга зор бўлган шоирлар биттаплар. Менинг ҳозирги ёшлиларга ҳавасим келади. Ҳа, бизнинг ёшлиларимиз шўролар тузуми даврида ўти. Ягона мафкура ҳоким бўлган замонда яшадик. Мен ўзбекман деб кўксимизни кўтаришибим мумкин эмасди. Масалан, «Ўзбегим» номли шеърмини 1968 йилда ёзган бўлсам, у 1991 йилга келиб мустақиллик боис

рият ўлгани йўқ, шеърият бор. Бир замон шоир кўпайди, бир замон камаяди. Аммо ҳақиқий шоир жуда кам туғилади.

— Унда шеъриятнинг бугунги муаммоси нимада?

Завқининг байтларни эслайман: Шоири бўлма замоннинг, бойи бўл, боззози бўл, Ақчадин лангнинг дарбози бўл. Шеър ўқимайдир киши, даврон кулоги кар анга, Ҳоҳ замоннинг шоири бўл.

— Шеърият яхши яхши шеърга муҳтоҳ бўлади.

Иносоннинг коронғида ётган нозик туйғуларини кўра билиш, уни шеърга солиб, шивирлаб ёки фарёд уриб шеърхонни ҳайратга солиш бу ҳақиқий талант, истеъод. Аммо бугун шоир билан эшитувчи орасида бирлик йўқ.

— Сир бўлмаса, Эркин ака, кейинги вақтларда ռақларни титратадиган гўзл шеърларингиз мухлисларингиз назаридаги сирракланишиб колгандек. Сабабини нимада деб ўйлайсиз?

— Шеъриядан узоқлашганимча йўқ. Тўгри, давлат ишлари билан бандман. Аммо олдинлари хам кам ёзардим. Матбуотда кам чиқардим. Якинда «Халқ сўзи» газетасида давлат тилимиз ҳакида катта бир мақолам чиқди. Мақоламга кўпчилик бефарқ қарагани йўқ. Адабиётшунос олим Озод Шарафиддинов газета орқали ўз фикрларини билдири. Аммо мақолам умумхалқ баҳсига айланади, деб адашган эканман. Бугун кишиларимизнинг ўз тилидан хам мухимроқ ташвишири кўп экан.

— 2004 йил Юртбошимиз ташаббуслари билан Мехр ва муруваттаги деб эълон килинди. Сизнингча, жорий йилда кўпроқ нималарга эътибор қаратилиса яхширок бўладимди?

— Мехр-муруваттаги деб шаҳарни билдири. Чунки уршу йилларида одамлар бошок териб, атала ичиб кун кўрган, ҳатто очарчиликдан шишиб ўлган. Ҳозир тинч, обод, мустақил Ватанда яшамиз. Янги замоннинг янгича муносабатларига кўникиш билан боғлик кийинчилларип албатта бор. Юлчимлик, инсоғизлил, пораҳўрлик, кўзи очилк, қадрсизлик каби иллатларнинг илдиз отаётганини бор гап. Лекин эътироф этиш керакки тадбиркор, ишбалорном, меҳнатдан қочмаган одамнинг иши юришайти.

— Менимча йўқ. Чунки уршу йилларида одамлар бошок териб, атала ичиб кун кўрган, ҳатто очарчиликдан шишиб ўлган. Ҳозир тинч, обод, мустақил Ватанда яшамиз. Янги замоннинг янгича муносабатларига кўникиш билан боғлик кийинчилларип албатта бор. Юлчимлик, инсоғизлил, пораҳўрлик, кўзи очилк, қадрсизлик каби иллатларнинг илдиз отаётганини бор гап. Лекин эътироф этиш керакки тадбиркор, ишбалорном, меҳнатдан қочмаган одамнинг иши юришайти.

— Негадир кейинги вақтларда ёшлар орасида оташнафас шоирлар камайиб бормоқда. Ёшлар кўпроқ тадбиркорликка интилишаттаганинг гувоҳи бўляялпмиз...

— Атроф тинч бўлсада, эрталаб турбидир теганинг учига қарасангиз унинг кимирлаб турганини кўрасиз, демак шабада бор экан деб ўйлайсиз. Шоирлиқнинг яхиди замон аспинлари акс этиб туради. Шоирлиқ шеър ёзиш эмас, оламни ларзага келтиришадир.

— Эркин ака, охиригина ананавий

савол: Мехр ва муруваттаги йилида

окшомхонларга тилакларингизни билдиришадиги?

— Аввало, Мехр ва муруваттаги йили барчамига кутлуг келсин. Юртимиз тинч, турмушимиз янада фаровон бўйсун. Бизнинг суюкли, ҳаммамиз қидириб ўқийдиган газетамиз — «Тошкент оқшомхонаси ҳалкимиз юрагидаги гапларни дадил айтиб олсин. Унинг саҳифаларида газетхонларга манзур бўладиган мақолалар янада кўпайсан.

— Мазмунли сүхбатнинг учун

ташаккур.

Шахло ҲОШИМОВА  
сүхбатлашди

## Сактам

### ТАЛАБАЛАРНИНГ ДИПЛОМ СПЕКТАКЛИ

Бугунги кунда талаба ёшлар қалбида санъатга бўлган иштиёқ тобора кучайиб бормоқда. Негаки, санъатнинг сеҳри оламига кириб борган саринг қалбингни эзгу хислар, нағис туйгулар қамраб олади.

Манон Уйғур номидаги санъат институтининг 4-урсу талабалари Хуршид Даврон қаламига мансуб «Бобур» мусикил драмасини саҳналаштирилар.

Куни кечга талабаларнинг ушбу биринчи диплом спектаклиниң тақдимот маросими бўлиб ўтди. Спектакли саҳналаштирилган режиссёр Боир Холмизраев, мусикиларни эса Баҳрулло Лутфуллаев басталаган. Спектакль буюк аллома Заҳириддин Муҳаммад Бобур таваллудига бағишилаб саҳналаштирилди. Бошроларни Одил Эргашев, Маврифат Ортикова, Нариза Яндашова, Маъмуржон Зафаров, Машхурда Эргашевалар катта маҳорат билан ижро этилар.

Тақдимот маросимида иштиёқ этган таъришунос ва санъатшунослар талабаларнинг ижро маҳоратларини юкори баҳоладилар.

### «РАССОМ ВА КИШЛОҚ ҲАЁТИ»

Ўзбекистон Бадиий аademiyasining кўргазмалар залида «Рассом ва қишлоқ ҳаёти» кўргазмаси очиди.

Кўргазмадан кўплаб таникли рассомларнинг қишлоқ ҳаётига багишилган ижодий ишлари ўрин олган. Бунда рассомлар қишлоқларга ижодий сафар қилиш билан бирга, одамларнинг ҳаёти, яшаш тарзлари, урф-одатларини матнга тишириб, тасвир санъатнинг бир канча турларини намойиш килганлар. Яни, рафтасвир, ҳайкаларшолик, графика санъати кабилар томошабинларда қишлоқ ҳаёти ҳакида ажаб ҳис-тигулар уйогиди. Кўргазмада таникли рассомлар Р.Аҳмедов, Р.Чориев, Н.Кўзимов, шунингдек, эш рассомлар А.Икромхонов, Ж.Умарбеков, А.Мирзаев, С.Рахметов каби мўйдалан устасларининг мазкур мавзу юзасидан ижодий ишлари алоҳида аҳамият касб этилди.

### «УМИД»

### ХИНДИСТОН САФАРИГА ОТЛАНДИ

Шайхонтохур туманида Ибн Сино маданият марказида санъат гулшанига қадам кўйётган ишеводдли ёшлар санъат сирларини ўрганиб, маҳоратлари ни оширмоқдадар.

Айни кунларда мазкур марказ кошида фаолият юритаётган «Умид» фольклор рага ансамбли аъзоларидан 25 нафари 28 февраль куни Хиндистоннинг янги Деҳли шаҳрида ўтказилидаган II ҳалқаро фольклор сийфий фестивалида иштирок этиш учун ижодий сафарга тайёрланмоқдадар. Ушбу фестивалидаги «Ўзбекистон билан Хиндистон дўстлиги абадийдир» деган мавзуда театрализирган янги дастур яхши бўларди. Дастурда «Нихол» мукофоти со-вирндори, рагжоса Н.Каршибоеva, Н.Абдуллаева, ишеводдли балетмейстер Р.Абдуллаев, доира-чишар, Ҳ.Гуломов, С.Исломов, ёш хонанда Д.Макомов, Ж.Фозилов ва бошқалар иштирок этадилар.- Концерт сценарийини марказ директори, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими Азим Азизов саҳналаштирган.

Дилором ИКРОМОВА





**Шифокор насладами****МЕНИНГОКОК-КДАН ЭХТИЁТ БҮЛИНГ!**

**Менингококкли инфекция юқумли касаллик бўлиб, ҳаво-томчи йўли билан тарқалади, йилнинг киши ойларида кўпроқ кузатилади.**

Менингококкли инфекциялар кўзгатувчиларнинг резервуви ва манбаидан зарарланган бемор асосий ташувчи ҳисобланади. Айниқса менингококкли назофарингит билан касалланган бемор атрофдагилар учун хавфли саналади. Чунки уларда юкори нафас йўлларининг ялгиланиши туфайли менингококклари нинг ажралиши кўпаяди.

Касалликнинг бундай шакли билан оғриган беморлар гапирганда, йўтalganda ва аксирганда соғлом одамларга касалликни ютирадилар. Бемор касаллик бошланганидан то соғайиб кетгунча атрофдагилар учун хавфли ҳисобланади.

Касалликнинг яширин даври 2-10 кун давом этади.

Ўткир назофарингитнинг асосий клиник белгилари бош оғриғи, бosh айланиши, беҳоллик, томоқ оғриғи, тана ҳароратининг кўтарилиши 1-3 кун давом этади. Бемор ўз вақтида шифокорга мурожаат килса ва даволанса 5-7 кунда тузалиб кетади.

Касалликнинг оғир кўринишларидан менингококкемия тўсатдан бошланиб унда бош оғриши, тана ҳароратининг кўтарилиши, эт увишиши кузатилади. Касалликнинг асосий клиник белгиларидан бири геморрагик юлдузсимон тошманинг пайдо бўлишидир.

Бу каби белgilар пайдо бўлган беморлар дарҳол шифокорга мурожаат килиб, касалхонага эрта ётишса яхи натижада беради.

Менингококк касаллиги ўз вақтида ташхис кўйиб, даволанмаса ўлимга олиб келиши мумкин.

Ушбу оғир хасталик билан оғримаслик учун турар жойларингизни ва иш хоналарингизни тез-тез шамоллатиб туринг.

Касалликнинг эпидемик мавсуми бошланган давра жамоат жойларида, айниқса кинотеатрларга, театрларга, концерт залларига мумкин кадар камрок бориши, болалар муассасаларидага умумий тадбирларни чеклаш ва менингитга қарши эмлаш хамда хоналарда дезинфекция ишларини ўтказиш катта самара беради.

**М.ШОДИЕВ,**  
Юнособод тумани  
Давлат санитария-  
эпидемиология  
назорати маркази  
бош шифокори

Ўйқулар турлича бўлиши барчага маълум. Баъзи кишиларнинг ўйқуси «куш ўйқуси» бўлиб, улар арзимаган шовқиндан сергакланадилар, баъзилар фафат ўйқуси билан ётадилар; яна бир тоғида кишилар эса ҳузурбахш тушлар кўрса, бошқалари кўрқинчли тушлар кўриб, уйгониб кетишадилар мумкин. Тиббиёт тарихи саҳифаларидаги листаргич ўйқулар ҳақида маълумотлар мавжуд. Жумладан, бир қизиға тўрт ёшида ўйқута кетиб, 18 ёшида ўйқудан турган. Қизиги шундаки, бу чукур тин олган қизича, балоғот ёшида уйғониши билан ўз кўйирчоқларини сўраб ахтарган экан.

Улуг физиолог олим И.Павловнинг ҳикоя қилиб берган тарихий лавҳаси ҳам қизик. Качалкин деган бир киши 1898 йили ётиб ухлаганича Октябрь тўнташидан кейин, яъни 20 йилдан зинёд ухлаганидан кейин уйғонган. Качалкин уйғонганидан сўнг И.Павловга гапириб беришига қараганда, у ухлаганида барча нарсаларни эшигтан, қарийи ҳаммасига тушунган бўлиб, бироқ қимрилашга, кўз қовоқларини кўтаришга, тили билан талафуз қилишига мажоли бўлмаган.

1966 йилда вақтда матбуотда кўйидаги ҳабар босилинган эди: «Патриция Маггир (АҚШ) 1947 йилнинг январида бўлажак эрининг ҳалок бўлганлиги ҳақидаги маълумотнома олди. Қиз хатни олиб, ошондага ўтади-да, уни бир неча бор ўқиб чиқади. Сўнгра ўз хонасига кириб ўрнига ётади. Мана, Патриция 18 йилдан ортиқ вақтдан бери Чикаго клиникаларидан бирида ухламоқда. Ухлёттган қизининг тесасидаги ўзлуксиз равишда мутахассис-шифокорлар

навбатчилик қилмоқдалар».

Бахтга қарши Патрициянинг бундан кейинги тақдирни ҳақида маълумотлар йўй.

«Ўзлигинги бил» китобида келтирилишича, Надежда Лебедин Украинанинг Днепропетровск шаҳрида яшарди. 1948 йили у турмушга чиқади. 1949 йили у қиз

чуқур изтиробга солади. У шаҳар шифоносилаги кўзгуда ўз аксини кўрди-ю, жуда кўрқиб кетди. Элис нафис, кизларга хос гўзалликдаги аксини кўриш ўрнига ажин бостган кампирни кўрди. Вокса бундай бўлган эди. Элис 18 ёшлигida фавқулодда нарвондан йиқилиб тушади-да, эс-хушини йўқотади. У ўзига келганида орадан, 75 йил ўтиб кетган. Унинг охирги эслаб қолган нарсаси, у ҳам бўлса ўтганлар бошида бўлиб ўтган Сан-Францискодаги кучли зилзила бўлган.

Норвегиялик Августа Рангард 1919 йилнинг февралидаги соғлом қизча туғади. У туққанидан олти соат ўтгач қаттиқ ўйқута кетади. Унинг ўйқусига хотими бериши шифокорларнинг кўлидан келмайди.

Августа 22 йил давомида ухлар экан, унинг атрофидагилар йил сайн ўзгаришар, улгайишар, кексайли боришилар эди, бироқ ўйқуда ётган Августа қандай бўлса шундайлигича турар эди. 1941 йилнинг ноябрь ойидаги Августа ўйнади-ю, ёнида турган кекса, сочлари оқариб кетган турмуш ўрготи Фредерик ҳамда улгайиб қолган ўзининг қизига ажабланиб қарайди. Августа ўйғонганидан кейинги биринчи сўзи: «Фредерик, энди кеч бўлиб қолди, бола очиқиб қолгандир, менга уни келтиричи, уни овқатлантириб қўйимоқчин», деди. Августа тезда қартаяди, одамнинг кўз ўнгидаги бу жараён содир бўла бошлади. Табиат ўз қонунини бажо келтироқда эди. Узоқ ўйқудан турган аёл яна беш йил яшаб, ниҳоятда кексайиб вафот этади.

**Манион НАБИЕВ**  
тайёрлаган

**Муббиёт ажойиботлари****ФАЛАТИ ЎЙҚУЛАР**

Ўйқуни тинч, осуда ва мароқли бўлишини барча оруз қиласиди. Табиат ато этган ўйқу киши аъзо-раисаларининг тикланиши, асаб тизимларининг кўним олиши ва навбатдаги меҳнат жараёнининг самаралироқ бўлишини таъминлайди. Бироқ ҳаётда ўйқу лаззатини билмайдиган кишилар ҳам учрайди...

ўйқудан ва унинг отини Валя деб кўйишиди. 1954 йилда Надежда Лебедин бир ухлаганича 20 йил кўз очмади. У ухлаганида вилоят шифоносанга олиб боришиган, у ерда қарийб 5 йил ётди. Бу орада унинг эри бандаликни бажо келтириди. Надежданинг қизи Валя интернатда ўйни бошлади. Надежданинг онаси ўз қизини шифонодан ўйта келтириб 12 йил давомида унга парвона бўлди. 1973 йилда Надежданинг онаси вафот этади. Валя бувишининг ўйнандан ҳабар топиб хайрлашишга келганида, унинг онаси кўзини очади-да, ёшланган кўзлари билан «Онамга нима бўлди?» деб сўрайди. Бу эса 20 йиллик ўйқудан кейинги дастлабки сўзлар эди. Ундан узоқ ўйқудаврида бирор нарса эшигтамисиз, деган саволга, овозларни эшигтадирми-я, бироқ бирор нарса дея олишга ожизлик қилардим, деб жавоб берган.

Узоқ ўйқу Элис Коллинзни (АҚШ)

**БРЕМЕН: АМАЛИЙ ҲАМКОРЛИК САРИ**

«Бремен иқтисодиёти» журналида Ўзбекистон-Германия иқтисодий ҳамкорлигига бағишиланган кенг қамрови мақола чоп этилди.

Унда айтилишича, Ўзбекистоннинг бой табиий хом ашё заҳиралари, кечисиз иқтисодий салоҳияти хорижий сармояларни бефарқ қарата олмайди. Шу мънода, Германия ишибилармон доиралари иккича давлат ўртасидаги ўзаро манфаатли ҳамкорликни янада чукурлаштиришига интилоқдалар.

Германия журнали Ўзбекистон ҳукуматининг хорижий сармояларни жалб этиши, чет эллик тадбиркорларга кулагай шарт-шароитлар яратиш ҳамда кичик ва ўрта бизнесни ривожлантиришига қаратилган сиёсати ушбу муносабатларни янги чўққиларга кўтаришади.

Журнал мухлислирларни тобора ривожланиши учун мустаҳкам асос яратди. Бу эса ўз навбатида Германия ишибилармон доираларининг Ўзбекистонда фаолият кўрсатишга бўлган иштиёқни янада ортишига сабаб бўлмоқда».

Журнал мухлислирлар

диққатини мамлакатимизнинг Бремен билан бўлган алоқаларига жалб этар экан, ўлка ишибилармон доиралари мана бир неча йилдирки, Ўзбекистон билан фаол ҳамкорлик қилаётганини кайдай этди.

«Ўлақа пахта биржаси ўзбекистонлик ишлаб чиқарувчилар билан яқиндан ҳамкорлик қилиб келмоқда. Ўтган йилнинг ноябрь ойидаги Бремен вакилларининг Ўзбекистонга ташрифи эса истикборли алоқаларни янада ривожлантириш ўйлидаги муҳим қадамлардан бири бўлди».

**Аслам АКБАРОВ,  
«Жаҳон» АА**

**Ажойиботлар  
ФАЙРИОДДИЙ БОҒ**

Америкалик Стив Керчер дунёда гаройиб ҳайвонот бοғининг эгаси. Чунки ушбу бοғда дунёнинг турли бурчакларидаги яшайдиган куртумурсызлар тўлпанинг. Бундан ҳайвонот бοғига келувчилар хайратга тушмоқдалар. Айниқса файриоддий бу бοғга Головиддан Керчер иймаларидан кирк минг чумоли ва ийгирма минг нинчанинга суратга олиш бўйича илтимослар келаётганини ажаблантириди.

**ОЙНАГА КИМ КЎП ҚАРАЙДИ?**

Бу саволга барча бир овоздан, албатта, аёллар, деб жавоб бериси табий. Аммо швед руҳшунослари бунинг аксини исботлади. Улар супермаркетлардан бирига катта кўзгу ўрнатиб, унга яширин видеокамера жойлаштирилар. Камера кун бўйи ойнага қаровчиларни олди. Натижада ҳам қизик чиқди. Бутун кун мобайнида 412 хотин-қиз ойна олдида тўхтаб ула-элик сурб пардоz қилган. 778 нафар эркак сочеколини тартибга келтирган.

**ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪПОНЛАР****ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪПОНЛАР**

«Медик С» очиқ турдаги акционерлик жамияти 2004 йил 31 январь соат 10.00 да ўз акционерларининг навбатдаги умумий мажлиси бўлиб ўтиши ҳақида маълум қиласиди.

Кун тартиби:

1. Жамиятнинг йиллик ҳисобини тасдиқлаш.

2. Бухгалтерия баланси, фойда ва камомадлар ҳисоби.

3. Жамиятнинг ҳукуқий шаклини ўзгартриши.

4. Башқа масалалар.

Мажлис кўйидаги манзилда ўтказилади: Тошкент ш. Миробод тумани, Шахрисабз кўчади.

Си, 16 а.у. («Ўзмевасабзувозумсанотлойиҳа» биноси). Метронинг «Ойбек» бекати ёнди.

Акционерларда паспорт, вакилларда эса, тасдикланган ишончнома бўлиши керак.

**Кузатув кенгаши**

Давлат божхона қўмитаси қўйидаги зичликдаги ёзув қоғозларини харид этиш учун тендер эълон қиласиди.

— бичими A3 ва A4, зичлиги 70-80 грамм/M2  
— бичими A3, зичлиги 140-200 грамм/M2  
Мурожаат учун телефонлар: 120-76-60.

Коммутатор: 120-76-00. Ички: 26-11, 26-08  
Таклифлар эълон матни чиққан кундан бошлаб 30 кун муддат ичидаги қабул қилинади.

**Спорт****ЁРУФ ЮЗ БИЛАН**

Козогистонинг Петропавловск шаҳрида спорт акробатикаси бўйича учувчи-фазогир Шаталов сорвани учун ўтказилган турнир мамлакатимиз терма жамоаси аъзоларига мудаффакият келтириди.

Козогистон, Киргизистон, Россия, Ўзбекистон терма жамоаларининг 200 нафар спортчилари иштирокида ташкил этилган мусобақаларда Андикон олимпия заҳиралари спорт коллежи тарбиялашувчиларидан таркиб топган терма жамоамизнинг олтин медаллари сони тўрттага етди. Рақиблари орасида юқори маҳоратларини намойиш этган Шавкат Эшбоев, Ават Тожиматов, Абдумўмин Камбаров, Абдубори Абдулазизовлар олтин медалларни кўлга киритиб, турнир шохсупасининг энг юқори поғонасадан жой эгаллашиди.

**ЁШ КАРАТЭЧИЛАР – ТАТАМИДА**

Шахримиздаги Олимпиya ўринбосарлари коллежида «Ёш куч» карата клубининг очиқ биринчилиги ўютирилди.

Ети ёшдан ўн етти ёшгача бўйлган болалар ва ўсмиirlар ўтасида ташкил этилган ушбу мусобакада 500 нафарга яқин ёш каратэчиларнинг иштирок этганилиги кутонарилди. Дарвоғе, ушбу баҳсларда Козогистон, Киргизистон давлатлари спортчилари ёҳм галиблик учун кураш олиб боришиди. Ката ва кумитэ беллашувлари муросасиз ва кескин ўтганинг шубха йўқ. Умумжамоа хисобида майдон ёлаларига биринчи, «Алпомиш» карата клуби аъзоларига иккинчи, Наманганинг Учкўргон туман жамоасига учинчи ўринлар наисбет этиди. Голибларга диплом ва эсадлик совагалари ёҳмда «Ёш куч» карата клубининг Кубоги топширилди. Ушбу турнир февралда ўтадиган Ўзбекистон чемпионати олдидан каратэчиларни мусобақаларида маҳорат кўргири вазифасини ўтади.

**МЕЗБОНЛАР СПОРТЧИСИ ФОЛИС**

Австралияning Мельбурн шаҳрида «Катта дубулға» туркумига кирувчи теннис бўйича ҳалқаро турнир старт олганлиги ишқибозларга маълум.

Ушбу нуфузли мусобақалarda мамлакатимиз шарафини химоя қилаётган Вадим Куценкодан омад юз ўйриди. Мезбонлар спортчisi Райд билан куч синашган Вадим учсет давом этган беллашувда 3/6, 2/6, 3/6 хисобида мағлубиятга учради.

(Ўз мухбири миз)

**«Умид ниҳоллари—2004»****ЧЕМПИОНЛАР ЕТИШИБ ЧИҚАДИ**

Келажагимиз ворислари—фарзандларимизнинг маънан етук, жисмонан соглом бўйлаб вояж етишларида жисмоний тарбия ва спортивнинг аҳамияти бекиёс. Шу боис ёҳм «Маҳалла» жамғармаси, Давлат жисмоний тарбия ва спорт кўмитаси, Хали таълими ҳамда Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирликлари, Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати ҳамкорликларида ёшлар орасида спортни оммавийлаштириш, уларнинг бўш вактларини сермазмун ўтказиши, имкони борича ҳар бир спорт тури билан шугулланишларига ёришиши мақсадида уч босқичли — «Умид ниҳоллари», «Баркамол авлод» ҳамда «Универсида» спорт мусобақалари ҳар йили ўтказиб келинишади. Ушбу тадбирда минглаб ёшларимизнинг иштирок этаётганилари эса кутонарилди.

Куни кеча Юнусобод туманинда 97-мактабда 5-7-синф ўқувчилари ўтасида ташкиллаштирилган баскетбол мусобақалари билан «Умид ниҳоллари» турнирнинг иккинчи босқичи ниҳоясига етди. Аввало, шуни таъкидлаш жоизки, — дейди бу њаҳда туман ҳалқ таълими бўлими услубчиси, «Лочин» спорт клуби директори Фарҳод Каландаров, — баскетболга болалар ўтасида кизикиш катта бўлганданнан, иккинчи босқич беллашувларида ҳар бир мактабдаги мусобақалар кўтарини руҳда ўтказилди. Ҳал қуловчи иккинчи босқич финалида эса ўғил болалар ўтасида 247-мактаб жамоасига тенг келадиган рақиб топилмади. Қизлар баҳси-

да 257-мактаб жамоаси мусобақаларга пухта тайёргарлик кўрганлигини исботлаб шаҳар босқичига йўлланманни кўлга киритди.

Дарҳақат, «Умид ниҳоллари» мусобақалари йилдан йилга ўқувчилар орасида оммалашиб бораётганилиги, ҳар бир спорт турига болажонларимиз кизиқиши билан қароётганилиги бор ҳақиқат. Чунки Юнусобод туманинда «Умид ниҳоллари»нинг 5-7-синф ўқувчилари ўтасидаги иккинчи босқич беллашувларида 1064 нафар энг иқтидорли ўғил-қизлар голиблиг учун ўзаро баҳс олиб боришиди. Мусобақалар спортивнинг 9 тури бўйича ташкиллаштирилди. Футбол баҳсларида 258-мактаб жа-

Бироқ, кейинги пайтларда неғадир кўпчилик юқоридаги оддий ҳақиқатнинг унтуган ҳолда бошқа спорт турлари билан шугулланишга ҳаракат қўлимоқда.

Бундай жиддий ўйлаб қарасак, ҳозир поллан тўғри гавдасини кўтариб-тушириши, тиззапарини булаган ҳолда кўллари билан ишлари, жароатланмасдан турли машқларни бажариш жуда кўпчиликнинг кўлидан келмайди.

Яхши ёҳмни орамизда гимнастикани ўзларининг ҳаёт ўйларни сифатида танлаган заҳматкаш инсонлар бор. Ўзбекистон давлат жисмоний тарбия институтидаги ўн йилдан бўён спорт гимнастикаси бўйича мураббийлик фаoliyatiни давом этириб келаётган Зуҳриддин Тўйчиев ёҳм шундай кишилар сирасанга киради.

Тажрибадан мураббий машгулотлар ўтказидиган залга шаҳримизнинг турли олий ўқув юртлари ва мактабларида таълим олаётган ёшлар мунтазам келишиб, дастрлаб оддий, сўнгра эса мураккаб элементларни ўрганган ҳолда катта спорт оламига қадам кўядилар. Куйида биз ушбу мураббий кўлида шугулланаётган айрим ёшларнинг фикрларини қозоғ тушидик.

Аввалимбон гимнастикаси мен учун ҳаракатларини ўта ўйнугани, енгилкни талаб этувчи брейк-дане раскларни билан шугулланишда жуда аскотади, қолаверса ушбу спорт тури орқали чакқон ва енгил ҳаракат қилиш хузур бағишилай-

ди,—дейди Ўзбекистон Миллий университети талабаси, «Репер» рақс гурухи аъзоси Евгений Аҳмадуллин. — Шу сабабдан

қилимасликка интиляяпман.

Елена ЛИСОВА, ушбу университет талабаси:

— Фикримча барча қизлар

**Саломатлик сирлари****ГИМНАСТИКА—ТЕТИКЛИК ГАРОВИ**

Биз гимнастика билан болалик чоғларимиздан ўзгулланиб келамиз. Айнекча, мактабларда ушбу спорт тури билан шугулланиш учун етариш шарт-шароитлар яратилган. Бир сўз билан айтганда, гимнастикани жисмоний тарбия ва спортивнинг асоси, бошланиши нуқтаси, сиҳат-саломатлик гаровидир, десак адашмаймиз.



жисмоний тарбия ва санъатни ўйнуглантирувчи гимнастикаси билан шугулланиши кандо

гимнастикаси билан ўйларидаги ёки спорт секцияларидаги шугулланишилари керак. Шахсан мен

гимнастикада алл қоматли, ҳаракатчан бўлдим, тетиклашдим. Инсоннинг маънавий ва жисмоний гўзал бўлишида ѡеч қандай тақиңчоқ ва безаклар эмас, балки жисмоний тарбия ва спорт билан шугулланишни керак бўлади.

Сайд Махмуд ИБРОХИМ-БЕКЗОДА, иктисодиёт университети талабаси:

— Задаги гимнастике машқлари менга куч-куват, яхши кайфият баҳш этади. Спорти билан шугулланиш давомида ўзимни янада яхши ҳис этадиган бўлдим, сальто қилишни ўргандим, танам ичамлашди. Ҳозир батутда тури айланма машқларни бажаряпман. Бунинг учун бу ерда фолият кўрсатадиган тажрибали мураббийларга ташаккур билдираман.

Ха, ҳар ҳолда Ўзбекистон давлат жисмоний тарбия институтининг гимнастикаси залида айрим «снаряд»лар эскирган, матлар етиши маъттаған бўлса-да, энг муҳими спортиевлар бор экан, ёшларимизнинг саломатлиги мустаҳкамланиб бораверади. Гимнастикаси билан кўпроқ шугулланинг, ҳамшаҳлар, дея маслаҳат берамиз.

Дамир ИСМАТОВ СУРАТЛАДА: Ўзбекистон давлат жисмоний тарбия институти гимнастикаси залида машгуллар қизғин давом этмоқда.

Алексей Попов олган сурат.

**Бош мұхаррір Акмал АКРОМОВ**

Манзилимиз: 700000,  
Тошкент шаҳри,  
Матбуотчilar кўчаси, 32

**ТЕЛЕФОНЛАР:**

хатлар — 133-29-70;  
эълонлар: 133-28-95, 132-11-39;  
факс: (3712) 133-21-56.

Ҳажми — 2 босма табоқ оғсет  
усудид босилиш. 5576 нуҳада босилиш. Конг бичими А-3

Газета Тошкент шаҳар  
Матбуот ва ахборот  
бошқармасида I-рәқам  
билинг рўйхатта олинган.

Лашанба, сешанба, чоршанба,  
пайшанба ва жума кунлари чиқади.  
Нашр кўрсаткичи — 563

Нашрии етказиб бериси масалалари бўйича турар жойлардаги почта  
булимларига ёки «Тошкент почтамтига» — 133-74-05 телефонига  
мураккаб юлишиниз мумкин.

Газета «Тошкент оқшоми»нинг компютер

марказида терилди ва саҳифаланди.

«Шарқ» ноширёт-матбоя оқиқадорлик компанияси босмахонаси.  
Корхона манзили: «Булоқ Турон» кўчаси, 41-йч.